

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**105-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
присвяченої 80-річчю БДМУ
05, 07, 12 лютого 2024 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2024 році № 3700679

Чернівці – 2024

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали підсумкової 105-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2024. – 477 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 105-ї підсумкової науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Геруш І.В., професорка Грицюк М.І., професор Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професорка Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професорка Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професорка Хухліна О.С.

професор Слободян О.М.

професорка Ткачук С.С.

професорка Годоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

професорка Годованець О.І.

ISBN 978-617-519-077-7

© Буковинський державний медичний
університет, 2024

методів морфологічного дослідження (препарування, морфометрія, мікроскопія, 3D-реконструювання, статистичний аналіз). Комп'ютерні томограми плодів людини використані з архіву кафедри гістології, цитології та ембріології Буковинського державного медичного університету. Визначали максимальні, мінімальні та середні значення, стандартні відхилення морфометричних параметрів НЩ.

Результати дослідження. Встановлено, що у 4-5-місячних плодів людини НЩ представлена хрящовою моделлю і складається з тіла, яке містить зачатки зубів і простягається горизонтально, і двох гілок, які спрямовані вертикально назад. У 6-місячних плодів відзначається скостеніння НЩ з двох осередків біля підборіддя з обох боків. Початок скостеніння виявлено в мезенхімі, яка оточує зовнішню поверхню вентральної частини хряща Меккеля. У 10-місячних плодів нижня і задня частини хряща Меккеля в ділянці різця вкриваються перетинчастою кісткою. Після цього спостерігаються вторинні осередки скостеніння, які оточуються перетинчастою кісткою та поглинаються. Внутрішній край коміркового відростка НЩ зазвичай осифікується з окремого центру. До народження НЩ складається з двох окремих кісток, з'єднаних у ділянці підборіддя сполучною тканиною. Канал НЩ знаходиться всередині тіла НЩ. Він починається від отвору НЩ, розташованого на внутрішній поверхні гілки НЩ, і закінчується підборідним отвором на зовнішній поверхні дещо нижче центрального різця. Кут між гілкою та тілом НЩ (кут НЩ) становить 135-140° у 10-місячних плодів. На верхньому кінці гілки НЩ чітко спостерігаються 2 виступи – вінцевий виростковий відростки. Верхівка виросткового відростка містить головку НЩ і утворює з'єднання із скроневою кісткою. Аналіз морфометричних параметрів НЩ за критерієм Краскела-Уолліса (Н-критерій) продемонстрував закономірне збільшення з розвитком НЩ всіх параметрів, крім її кута. Кут НЩ зменшувався від II до III триместру, а потім зростав від III триместру до завершення ВУР. Вивчення топографії підборідного отвору показало виникнення анатомічних варіантів його розташування з II триместру.

Висновки. Аналіз морфометричних параметрів НЩ впродовж ВУР продемонстрував, що всі параметри, крім кута НЩ, збільшуються паралельно з розвитком НЩ по триместрах. Встановлено, що горизонтальна швидкість розвитку НЩ зменшується до періоду новонародженості, тоді як вертикальний розвиток НЩ триває з рівномірною швидкістю.

Пентелейчук Н.П.

ІМУНОГІСТОХІМІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СУХОЖИЛКОВИХ СТРУН ПЕРЕДСЕРДНО-ШЛУНОЧКОВИХ КЛАПАНІВ СЕРЦЯ ПЛОДІВ

*Кафедра гістології, цитології та ембріології,
Буковинський державний медичний університет*

Вступ. У деяких ситуаціях недостатньо подивитися в мікроскоп, щоб визначитися з діагнозом. У таких ситуаціях традиційної гістології вже недостатньо, тому досить часто використовуються методи молекулярної біології. Одним із поширених методів є імуногістохімія, при якому в гістологічному матеріалі (зрізі) визначають білки. Таким чином можна засвідчити наявність певних молекул в тканинах, а це може бути підтвердженням будь-якого захворювання.

Мета дослідження. Вивчити морфологічну будову сухожилкових струн передсердно-шлуночкових клапанів серця плодів за допомогою імуногістохімічного методу.

Матеріал і методи дослідження. Матеріалом дослідження послужили 40 серць плодів, які померли від причин, не пов'язаних із патологією серцево-судинної системи. При дослідженні використовували світлооптичний та імуногістохімічний методи.

Результати дослідження. Імуногістохімічне дослідження сухожилкових струн (СС) із використанням антитіл до CD34 (клон QBEnd 10, фірми DAKO) показало яскраво виражену позитивну реакцію (++++) ендотеліальних клітин, що вкривають СС і в один ряд лежать на базальній мембрані надаючи чіткий контур.

За допомогою моноклональними антитілами до актину гладких міоцитів (клон 1A4, фірми DAKO) у підендотеліальному шарі та у середній частині СС спостерігаються клітини

видовженої форми з тонкими відростками. Розташування антигенних детермінант α SMA в цитоплазмі цих клітин вказує на те, що вони містять скоротливі фібрили. Отриману картину можна розцінити як яскраво виражену позитивну реакцію (+++). Клітини мають схожість як з гладкими міоцитами так і з фібробластами, тому вони ідентифіковані як активні клітини, що здатні до скорочення.

У товщі СС плодів спостерігаються поперечно-посмуговані серцеві м'язові волокна, які у вигляді тяжів пронизують всю їхню товщу. Вони утворені окремими клітинами прямокутної форми – кардіоміоцитами, які з'єднуються між собою, утворюють ланцюжок. Клітини вкриті сарколемою, що складається із плазмолемі кардіоміоцитів та базальної мембрани, що представляє собою опорно-фібрилярний комплекс складних ліпідів, протеогліканів і колагена IV типу, який при імуногістохімічному дослідженні дає яскраво виражену позитивну реакцію (+++). У цитоплазмі клітин чітко візуалізується одне базофільне ядро, яке розташовується по центру клітини. У товщі СС в складі поперечно-посмугової серцевої м'язової тканини виявляються кровоносні судини мікроциркуляторного русла, які у вигляді тонкостінних трубочок пронизують м'язовий компонент СС. При імуногістохімічному методі дослідження із застосуванням моноклональних антитіл до актину гладких міоцитів (клон 1A4, фірми DAKO) у стінці кровоносних судин виявлено гладкі міоцити, що свідчить про їх належність до артеріол. Розташування антигенних детермінант α SMA в цитоплазмі цих клітин вказує на те, що вони містять скоротливі фібрили. Отриману картину можна розцінити, як яскраво виражену позитивну реакцію (+++).

Моноклональними антитілами до триплету білків нейрофіламентів NF (клон 2F11, фірми DAKO) з'ясовано, що у товщі СС серця плодів є нервові волокна, які проникають у їх товщу за рахунок пухкої волокнистої сполучної тканини між окремими групами поперечно-посмугованих серцевих м'язових волокон. Рівень експресії триплету білків нейрофіламентів NF був незначний (+--).

Висновки. Виконане імуногістохімічне дослідження СС плодів доповнило і підтвердило дані світлової мікроскопії.

Цигикало О.В.

ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ ЩІЧНОЇ ДІЛЯНКИ У ПЛОДІВ ЛЮДИНИ

Кафедра гістології, цитології та ембріології

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Проблема захворювань структур щелепно-лицевої ділянки постійно привертає увагу щелепно-лицевих хірургів у зв'язку з високою частотою виникнення уродженої та набутої патології. Для глибокого розуміння її етіопатогенезу, необхідно володіти вичерпними відомостями про розвиток і формування ділянок голови людини, зокрема, щічної ділянки у нормі, а також про особливості її внутрішньоутробного розвитку (ВУР).

Мета дослідження. З'ясувати особливості анатомічної будови та динаміки змін морфометричних показників щічної ділянки в плодовому періоді онтогенезу людини.

Матеріал і методи дослідження. Досліджено 35 плодів, з яких 17 – чоловічої статі та 18 – жіночої, віком від 4 до 7 місяців ВУР із застосуванням комплексу методів морфологічного дослідження, який включав антропометрію, морфометрію, макроскопію, 3D-реконструювання, статистичний аналіз. Вимірювали площу бічної та щічної ділянок плодів. Коефіцієнт конституційного типу визначали за краніометричними показниками.

Результати дослідження. Для визначення площі щічної ділянки у плодів людини ми розробили систему топографоанатомічних координат бічної ділянки лица. Верхня межа бічної ділянки лица відповідає нижній горизонтальній лінії системи краніотопографії Кренлейна-Брюсової. Задня межа проходить від зовнішнього слухового отвору до точки перетину з нижньою горизонтальною лінією під прямим кутом. Нижня межа бічної ділянки лица, як і у дорослих, відповідає нижньому краю нижньої щелепи. Передня межа щічної та бічної ділянок у плодів проходить від верхньої горизонтальної лінії по носо-щічній складці